

Vastaus kirjalliseen kysymykseen hoiva-alojen koulutuksen laadun varmistamisesta ja hoitajamitoituksen korotuksen käytännön toteutuksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Ritva Elomaan /ps näin kooluvan kirjallisen kysymyksen KKV 38/2019 vp:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että hoiva-alan opiskelijoilla on käytännössä riittävät valmiudet suoriutua menestyksekkäästi opinnoistaan ja siten hyvät edellytykset selvitä alan haastavista työtehtävistä ja miten hallitus varmistaa hoitajamitoituksen korotuksen yhteydessä hoitohenkilökunnan riittävän ammattitaidon ja soveltuvuuden, jottei vanhusten hyvinvointi ja potilasturvallisuus vaarannu?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hoiva-alojen koulutuksen laadun arviointi ja kehittäminen tapahtuu opetus- ja kulttuuriministeriön toimialan ohjauksessa sekä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja koulutus- ja palvelujärjestelmän kanssa.

Lähihoitajana toimiminen edellyttää sosiaali- ja terveysalan perustutkintoa, jota voi opiskella ammatillisessa koulutuksessa. Ammatillisen koulutuksen järjestäjät päättävät opiskelijaksi ottamisesta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja asetusten nojalla. Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa (699/2017, ns. valintaperusteasetus) säädetään opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatilliseen perustutkintoon johtavassa koulutuksessa. Asetusta sovelletaan yhteishaus- sa. Asetusta muutettiin 6.2.2019 siten, että ns. tietyillä aloilla, kuten sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa, koulutuksen järjestäjä voi jättää valitsematta hakijan, joka saa pääsy- tai soveltuvuuskokeesta 0 pistettä. Tämä antaa koulutuksen järjestäjälle mahdollisuuden jo ennen opiskelijaksi ottamista ottaa paremmin huomioon hakijan soveltuvuuden alalle sekä hakijan edellytykset suoriutua tutkintoon johtavasta koulutuksesta. Sairaanhoidajia koulutetaan ammattikorkeakouluissa. Ammattikorkeakoulut päättävät opiskelijavalinnan perusteista ammattikorkeakoululain nojalla. Ammattikorkeakoulut ovat kehittäneet yhteistä valtakunnallista sairaanhoidajakoulutuksen valintamenetelmää. Valintakokeessa painotetaan alalle soveltuvuutta arvioimalla motivaatiota, sosiaalisia valmiuksia ja oppimis- sekä työskentelyvalmiuksia. Haasteena on, että eri valintakoemenetelmistä ja niiden luotettavuudesta ja vaikuttavuudesta on vain vähän tutkittua tietoa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on päättänyt hankkia tutkimuksen, joka tuottaa opiskelijoiden soveltuvuuden arviointia koskevaa riippumatonta ja puolueetonta tietoa poliittista pää-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 38/2019 vp

töksentekoa ja virkamiesvalmistelua varten sekä ammatillisen koulutuksen järjestäjien ja korkeakoulujen käyttöön mahdollisten pääsy- ja soveltuvuuskokeiden kehittämistä varten. Hallitus tulee monin tavoin varmistamaan, että koko hoitohenkilöstön ammattitaito vastaa vanhusten hyvinvoinnin ja vanhuspalveluiden potilas- sekä asiakasturvallisuuden vaatimuksia.

Hallitusohjelman mukaisesti hallitus on käynnistänyt sitovan henkilöstön vähimmäismitoituksen (0,7) säätämisen lakiin ympärivuorokautisen hoidon yksiköissä. Säädettyä huomioidaan hoitoisuus ja selkeytetään henkilöstön työnjakoa mm. tukipalveluiden osalta.

Tulevan lainmuutoksen vaatimat riittävät resurssit turvataan. Henkilöstön saatavuuden, taloudellisten resurssien ja laadukkaan kotihoidon varmistamiseksi henkilöstömäärän lisäys toteutetaan asteittain. Resurssien turvaamista varten käynnistetään tavoitteellinen kehittämisohjelma, jossa suunnitellaan rahoituksen ja henkilöstön lisääminen kestäväällä tavalla huomioiden koko ajan myös kotihoidon riittävät resurssit.

Hallitus aikoo edetä iäkkäiden palvelujen epäkohtien korjaamisessa ja laadun parantamisessa ripeästi huomioon ottaen hyvän lainvalmistelun velvoitteet.

Helsingissä 19.7.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru